WYROK TRYBUNAŁU (ósma izba)

z dnia 17 grudnia 2009 r. *

W sprawie C-586/08

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Tribunale amministrativo regionale del Lazio (Włochy) postanowieniem z dnia 9 lipca 2008 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 29 grudnia 2008 r., w postępowaniu:

Angelo Rubino

przeciwko

Ministero dell'Università e della Ricerca,

TRYBUNAŁ (ósma izba),

w składzie: C. Toader, prezes izby, K. Schiemann (sprawozdawca) i P. Kūris, sędziowie,

* Język postępowania: włoski.

rzecznik generalny: N. Jääskinen,
sekretarz: R. Grass,

uwzględniając procedurę pisemną,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu A. Rubina przez F. Brunello, avvocato,

— w imieniu rządu włoskiego przez G. Palmieri, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez F. Quadri, avvocato dello Stato,

— w imieniu rządu greckiego przez E. Skandalou oraz S. Vodinę, działające w charakterze pełnomocników,

— w imieniu rządu słowackiego przez B Ricziovą, działającą w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez H. Støvlbæka oraz L. Prete'a, działających w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 3 ust. 1 lit. c) WE i art. 47 ust. 1 WE oraz dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz.U. L 255, s. 22).

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy A. Rubinem a Ministero dell'Università e della Ricerca (ministerstwem szkolnictwa wyższego i badań, zwanym dalej „ministerstwem") dotyczącego oddalenia wniosku A. Rubina o jego wpis na prowadzoną przez ministerstwo krajową listę osób posiadających uprawnienia naukowe.

Ramy prawne

Dyrektywa 2005/36

3 Dyrektywa 2005/36 reformuje i poprawia przepisy wcześniejszych dyrektyw zastępując w szczególności dyrektywę Rady 89/48/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. w sprawie ogólnego systemu uznawania dyplomów ukończenia studiów wyższych, przyznawanych po ukończeniu kształcenia i szkolenia zawodowego, trwających co najmniej trzy lata (Dz.U. 1989, L 19, s. 16) oraz dyrektywę Rady 92/51/EWG z dnia 18 czerwca 1992 r. w sprawie drugiego ogólnego systemu uznawania kształcenia i szkolenia zawodowego,

uzupełniającą dyrektywę 89/48/EWG (Dz.U. L 209, s. 25). Zgodnie z motywem 14 dyrektywy 2005/36 zmiany wprowadzone w tej dyrektywie nie mają wpływu na mechanizm uznawania ustanowiony w dyrektywach 89/48 oraz 92/51.

4 Z art. 2 ust. 1 dyrektywy 2005/36 wynika, że niniejszą dyrektywę stosuje się wobec wszystkich obywateli państw członkowskich, zamierzających wykonywać „zawód regulowany" w państwie członkowskim innym niż to, w którym uzyskali kwalifikacje zawodowe.

5 Artykuł 3 ust. 1 lit. a) i b) dyrektywy 2005/36 zawiera następujące definicje:

„Dla celów niniejszej dyrektywy stosuje się poniższe definicje:

a) »zawód regulowany«: działalność zawodowa lub zespół działalności zawodowych, których podjęcie, wykonywanie lub jeden ze sposobów wykonywania wymaga, bezpośrednio bądź pośrednio, na mocy przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych, posiadania specjalnych kwalifikacji zawodowych; w szczególności używanie tytułu zawodowego zastrzeżonego na mocy przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych dla osób posiadających odpowiednie kwalifikacje zawodowe stanowi sposób wykonywania działalności zawodowej. […];

b) »kwalifikacje zawodowe«: kwalifikacje potwierdzone dokumentem potwierdzającym posiadanie kwalifikacji, poświadczeniem kompetencji, o którym mowa w art. 11 lit. a) ppkt (i) lub doświadczenia zawodowego".

6 Artykuł 11 dyrektywy 2005/36 zatytułowany jest „Poziomy kwalifikacji". Ten art. 11 lit. a) ppkt (i) stanowi:

„Dla potrzeb stosowania przepisów art. 13 kwalifikacje zawodowe są pogrupowane na następujące poziomy:

a) poświadczenie kompetencji wydawane przez właściwy organ w rodzimym państwie członkowskim, wyznaczony zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi państwa członkowskiego na podstawie:

i) […] specjalnego egzaminu niepoprzedzonego kształceniem […]".

7 Artykuł 13 dyrektywy 2005/36 zatytułowany „Warunki uznania" w ust. 1 stanowi:

„W przypadku gdy w przyjmującym państwie członkowskim podjęcie lub wykonywanie zawodu regulowanego uzależnione jest od posiadania określonych kwalifikacji zawodowych, właściwy organ tego państwa obowiązany jest zezwolić na podjęcie i wykonywanie tego zawodu na tych samych warunkach, które obowiązują własnych obywateli, przez wnioskodawców posiadających poświadczenie kompetencji lub dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji wymagany w innym państwie członkowskim do dostępu do danego zawodu lub jego wykonywania na terytorium tego państwa.

Poświadczenie kompetencji lub dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji musi spełniać następujące warunki:

[…]

b) muszą potwierdzać uzyskanie kwalifikacji zawodowych na poziomie co najmniej równoważnym z poziomem bezpośrednio poprzedzającym ten, jaki wymagany jest w przyjmującym państwie członkowskim, zgodnie z art. 11”.

Uregulowania krajowe

8 W dniu 6 listopada 2007 r. przyjęty został decreto legislativo n. 206 — Attuazione della direttiva 2005/36/CE relativa al riconoscimento delle qualifiche professionali, nonché della direttiva 2006/100/CE che adegua determinate direttive sulla libera circolazione delle persone a seguito dell'adesione di Bulgaria e Romania (dekret ustawodawczy nr 206 wykonujący dyrektywę 2005/36/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych oraz dyrektywę 2006/100/WE dostosowującą niektóre dyrektywy dotyczące swobodnego przepływu osób w następstwie przystąpienia Bułgarii i Rumunii do Unii Europejskiej, dodatek zwykły do GURI nr 261 z dnia 9 listopada 2007 r., zwany dalej „dekretem ustawodawczym nr 206/2007”).

9 Jednakże zgodnie z wykładnią sądu krajowego w tym względzie dekret ustawodawczy nie znajduje zastosowania do zawodu profesora uniwersyteckiego.

10 We Włoszech żaden dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji lub doświadczenie zawodowe nie jest konieczny celem dostępu do tego zawodu.

11 Proces rekrutacji profesorów uniwersyteckich reguluje legge n. 230 — Nuove disposizioni concernenti i professori e i ricercatori universitari e delega al Governo per il riordino del reclutamento dei professori universitari (ustawa nr 230 dotycząca nowych przepisów w sprawie profesorów i badaczy uniwersyteckich oraz uprawnień rządu mających na celu reformę naboru profesorów uniwersyteckich) z dnia 4 listopada 2005 r. (GURI nr 258 z dnia 5 listopada 2005 r., zwana dalej „ustawą nr 230/2005"), oraz decreto legislativo nr 164 — Riordino della disciplina del reclutamento dei professori universitari, a norma dell'articolo 1, comma 5 della legge 4 novembre 2005, nº 230 (dekret ustawodawczy nr 164 dotyczący reformy uregulowań w sprawie naboru profesorów uniwersyteckich zgodnie z art. 1 ust. 5 ustawy nr 230 z dnia 4 listopada 2005 r.) z dnia 6 kwietnia 2006 r. (GURI nr 101 z dnia 3 maja 2006 r., zwany dalej „dekretem ustawodawczym nr 164/2006").

12 Artykuł 1 ust. 5–9 ustawy nr 230/2005 stanowi, co następuje:

„5. W celu przeprowadzenia reformy uregulowań dotyczących naboru profesorów uniwersyteckich z jednoczesnym zapewnieniem wyboru odpowiadającego charakterowi wykonywanych zadań rząd posiada uprawnienia do przyjęcia w czasie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy i z poszanowaniem autonomii organów uniwersyteckich jednego lub więcej dekretów ustawodawczych zgodnie z następującymi zasadami i kryteriami:

a) przed dniem 30 czerwca każdego roku minister nauki, szkolnictwa wyższego i badań w drodze dekretu odnoszącego się do dziedzin i dyscyplin naukowych ustanawia procedury dokonania wpisu na listę osób posiadających uprawnienia naukowe, oddzielnie dla kategorii profesorów zwyczajnych i stowarzyszonych ustalając miedzy innymi:

1) maksymalną liczbę osób, które mogą uzyskać uprawnienia naukowe dla każdej kategorii profesorów i dziedziny naukowej w zależności od zapotrzebowania; liczbę tę ustalają uczelnie wyższe, powiększając o współczynnik maksymalny 40%, przy czym pokrycie finansowe przysługuje tym osobom, pod warunkiem,

że uprawnienie naukowe nie oznacza prawa dostępu do nauczania; zdefiniowane zostają ponadto procedury i terminy dotyczące organizacji, przeprowadzania i rozstrzygania egzaminów zdolności zawodowej, które odbywają się na uczelniach wyższych, przy czym zapewniona jest publikacja aktów i decyzji wydanych przez komisję rekrutacyjną; dla każdej dyscypliny naukowej wymagane jest, żeby osobom posiadającym uprawnienia naukowe proponowane było przynajmniej jedno stanowisko na okres pięciu lat w odniesieniu do każdej kategorii;

[…]

6. Odpowiedni kandydaci, w odniesieniu do których nie wniesiono sprzeciwu w następstwie przeprowadzonych procedur i których kandydatury zostały zatwierdzone, korzystają z uprawnień naukowych w okresie pięciu lat od ich przyznania. Powołanie na stanowiska profesora zwyczajnego i stowarzyszonego przez poszczególne uczelnie wyższe odbywa się w każdym razie z poszanowaniem procedur […] w drodze ogłoszenia skierowanego do laureatów uznanych za odpowiednich […].

[…]

8. Uczelnie wyższe zapełniają stanowiska profesora zwyczajnego i stowarzyszonego zgodnie z procedurami określonymi w ich regulacjach wewnętrznych zapewniających ocenę porównawczą kandydatów oraz publikowanie aktów; stanowiska te zastrzeżone są dla osób posiadających uprawnienia naukowe, o których mowa w ust. 5 lit. a) […].

9. Uczelnie wyższe […] mogą zapełnić, nie przekraczając 10%, stanowiska profesorów zwyczajnych i stowarzyszonych w drodze mianowania bezpośredniego wyspecjalizowanych badaczy włoskich lub zagranicznych zatrudnionych za granicą, którzy uzyskali tytuł zagraniczny uprawniający do nauczania na takim samym poziomie […]".

13 Artykuł 3 dekretu ustawodawczego nr 164/2006 zatytułowany „Krajowe uprawnienia naukowe" stanowi:

„1. Krajowe uprawnienia naukowe uzyskuje się w ramach procedury przewidzianej w dekrecie ministerialnym w odniesieniu do każdej dziedziny naukowej i oddzielnie dla kategorii profesora zwyczajnego i stowarzyszonego.

2. Krajowe uprawnienia naukowe udzielane są w ramach limitów kwot ustalonych w opinii skierowanej do kandydatów posiadających w przypadku kategorii profesorów zwyczajnych »piena maturità scientifica« i w przypadku kategorii profesorów stowarzyszonych »maturità scientifica«.

3. Posiadanie krajowych uprawnień naukowych stanowi niezbędny warunek uczestnictwa w procedurach, o których mowa w art. 1 ust. 8 ustawy, i nie oznacza prawa dostępu do wykonywania zawodu profesora uniwersyteckiego.

4. Dla potrzeb uczestnictwa w procedurach w sprawie naboru ważność krajowych uprawnień naukowych wynosi cztery lata od ich uzyskania".

14 Artykuł 9 dekretu ustawodawczego nr 164/2006 zatytułowanego „Praca komisji rekrutacyjnej" stanowi:

„1. Komisje działające przy uczelniach wyższych, w których odbywają się egzaminy zdolności zawodowej, wybierają swojego prezesa i ustalają zasady i procedury oceny porównawczej kandydatów z zastosowaniem w miarę możliwości kryteriów uznawanych na poziomie krajowym i międzynarodowym.

[…]

3. Celem dokonania oceny osiągnięć naukowych, innych tytułów naukowych oraz ogólnego życiorysu kandydata, w tym w odniesieniu do działalności pedagogicznej i ewentualnie doświadczenia zawodowego i organizacyjnego, komisja uwzględnia następujące czynniki:

a) oryginalność i innowacyjność osiągnięć naukowych, w tym postępowe publikacje, patenty i projekty, a także rygor metodologiczny;

b) osobisty wkład kandydata stwierdzony analitycznie w ramach pracy zbiorowej, jeżeli takowy miał miejsce;

c) zarządzanie i koordynacja zespołów badawczych;

d) adekwatność działalności kandydata z dyscyplinami naukowymi należącymi do dziedziny, w odniesieniu do której procedura została rozpoczęta lub z obejmującymi tę dziedzinę zagadnieniami interdyscyplinarnymi;

e) waga naukowa publikacji i ich rozpowszechnianie w ramach wspólnoty naukowej;

f) ciągłość w czasie osiągnięć naukowych również w odniesieniu do rozwoju wiedzy w danej dziedzinie;

g) waga i charakter działalności pedagogicznej poświadczone przez odpowiednie organy;

h) waga i charakter działalności prowadzonych w dziedzinie klinicznej i terapeutycznej oraz w każdej innej dziedzinie zawodowej, z którą związane doświadczenie i kompetencje są konkretnie wymagane lub uzupełniają ogólny profil kandydata.

4. Ocena komisji rekrutacyjnej w sprawie osiągnięć naukowych, tytułów i ogólnych zasług kandydata jest sporządzana konkretnie w oparciu o kryteria z ust. 1 i 3.

5. Dokonawszy oceny osiągnięć naukowych i tytułów w ramach testów zdolności dotyczących kategorii profesorów stowarzyszonych, kandydaci przystępują do egzaminu nauczycielskiego i biorą udział w dyskusji na temat ich osiągnięć naukowych. W zaproszeniu do składania kandydatur może być zawarta informacja, że wspomniane egzaminy odbędą się w języku obcym, w którym przeprowadzana jest ocena porównawcza. W ramach egzaminów dotyczących kategorii profesorów zwykłych kandydaci biorą udział w dyskusji na temat ich osiągnięć naukowych, a ci, którzy nie posiadają uprawnień profesorów stowarzyszonych, przystępują także do egzaminu nauczycielskiego uzupełniającego ocenę ogólną.

[…]

9. Następnie komisja rekrutacyjna, przeprowadziwszy ocenę porównawczą, informuje w drodze decyzji podjętej większością głosów swoich członków o wyborze kandydatów zasługujących jej zdaniem na uzyskanie krajowych uprawnień naukowych w ramach kwot ustalonych w zaproszeniu do składania kandydatur".

Postępowanie przed sądem krajowym i pytanie prejudycjalne

15 A. Rubino, obywatel Włoch, od 1991 r. wykonywał działalność uniwersytecką, w następstwie czego w 2005 r. uzyskał on „Habilitation" (facultas legendi) w dziedzinie oceanografii oraz „Lehrbefugnis" (venia legendi) na wydziale nauk geofizycznych uniwersytetu w Hamburgu (Niemcy). Tytuły te potwierdzają jego umiejętności w zakresie nauczania na uniwersytecie jako profesor zwyczajny („Ordinarius") w systemie szkolnictwa wyższego w Niemczech.

16 A. Rubino obecnie wykonuje funkcje badawcze na uniwersytecie Ca' Foscari w Wenecji (Włochy) i od 1999 r. jest wpisany do rejestru badaczy uniwersyteckich.

17 Od dnia 14 września 2007 r. A. Rubino kilkakrotnie zwracał się o uznanie we Włoszech jego kwalifikacji uzyskanych w Niemczech celem wpisu na listę osób posiadających krajowe uprawnienia naukowe.

18 Jednakże decyzją z dnia 23 stycznia 2008 r. minister odrzucił ww. wnioski. Minister zakwestionował równoważność tytułu „Lehrbefugnis" przyznanego w Niemczech z tytułem umiejętności naukowych właściwym włoskiemu systemowi uniwersyteckiemu, uznając w tym zakresie, że dekret ustawodawczy nr 206/2007 nie miał zastosowania w niniejszej sprawie w zakresie, w jakim zawód profesora uniwersyteckiego we Włoszech nie stanowi zawodu regulowanego, gdyż dotyczy personelu zatrudnianego na podstawie konkursu, w którym udział nie wymaga posiadania określonego tytułu studiów.

19 A. Rubino wniósł skargę na decyzję ministra do Tribunale amministrativo regionale del Lazio (regionalnego sądu administracyjnego w Lazio), stwierdzając, że jest ona sprzeczna z prawem wspólnotowym, a konkretnie z dyrektywą 2005/36.

20 Uznawszy, że istnieją wątpliwości co do zgodności ustawodawstwa włoskiego z prawem wspólnotowym Tribunale amministrativo regionale del Lazio postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału o udzielenie odpowiedzi na następujące pytanie prejudycjalne:

„Czy wspólnotowe zasady dotyczące usuwania przeszkód w przepływie pomiędzy państwami członkowskimi Wspólnoty [Europejskiej] osób i usług oraz wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych tytułów, wynikające z art. 3 ust. 1 lit. c) [WE] oraz art. 47 ust. 1 [WE] oraz przepisów zawartych w dyrektywie 2005/36 […] stoją na przeszkodzie krajowemu uregulowaniu takiemu jak […] dekret ustawodawczy nr 206/2007, które wyłączają zawód profesora uniwersyteckiego z zakresu zawodów regulowanych dla celów uznawania kwalifikacji zawodowych?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

21 Zdaniem sądu krajowego w celu wykonywania zawodu profesora uniwersyteckiego nie są wymagane we Włoszech dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji lub doświadczenie zawodowe.

22 Pytanie, z którym zwrócił się sąd krajowy, należy zatem rozumieć jako zmierzające zasadniczo do ustalenia, czy fakt, że dostęp do tego zawodu jest zastrzeżony dla laureatów procedury rekrutacyjnej prowadzącej do uzyskania krajowych uprawnień naukowych, sprawia, że zawód ten jest zawodem regulowanym w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2005/36.

23 W tych okolicznościach należy podnieść, że definicja zawodu regulowanego w rozumieniu dyrektywy 2005/36 należy do zakresu prawa wspólnotowego (zob. analogicznie w odniesieniu do dyrektywy 89/48 wyroki: z dnia 8 lipca 1999 r. w sprawie C-234/97 Fernández de Bobadilla, Rec. s. I-4773, pkt 14; z dnia 9 września 2003 r. w sprawie C-285/01 Burbaud, Rec. s. I-8219, pkt 43).

24 Z art. 3 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2005/36 wynika, że zawód regulowany to działalność zawodowa, której warunki podjęcia lub wykonywania regulowane są bezpośrednio bądź pośrednio przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi nakładającymi obowiązek posiadania specjalnych kwalifikacji zawodowych.

25 Zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. b) i art. 11 lit. a) ppkt (i) dyrektywy 2005/36 kwalifikacjami zawodowymi mogą być kwalifikacje potwierdzone dokumentem potwierdzającym posiadanie kwalifikacji lub poświadczeniem kompetencji wydanymi bez specjalnego egzaminu niepoprzedzonego kształceniem.

26 A. Rubino twierdzi, że krajowe uprawnienia naukowe stanowią poświadczenie kompetencji wydane bez specjalnego egzaminu niepoprzedzonego kształceniem w rozumieniu art. 11 lit. a) ppkt (i) dyrektywy 2005/36. A. Rubino wywodzi z tego, że mowa jest o kwalifikacjach zawodowych w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. b) tej dyrektywy i że w konsekwencji zawód profesora uniwersyteckiego stanowi we Włoszech zawód regulowany w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. a) tej dyrektywy. A. Rubino podsumowuje, że zgodnie z art. 13 ust. 1 tej dyrektywy kwalifikacje, które otrzymał on w Niemczech, przyznają mu prawo wpisania na listę osób posiadających krajowe uprawnienia naukowe.

27 Należy jednak stwierdzić, iż z orzecznictwa wynika, że ogólne systemy uznawania dyplomów ustanowione w dyrektywie 89/48 i 92/51 nie dotyczą wyboru procedur w sprawie selekcji i naboru przewidzianych w celu podjęcia zatrudnienia oraz że nie można powoływać się na te systemy celem uzasadnienia prawa do bycia rzeczywiście wybranym. Systemy te nakazują jedynie uznawanie kwalifikacji zawodowych uzyskanych w danym państwie członkowskim w taki sposób, żeby osoba posiadająca

kwalifikacje mogła ubiegać się o zatrudnienie w innym państwie członkowskim zgodnie z procedurami w sprawie selekcji i naboru normującymi dostęp do zawodu regulowanego (zob. podobnie w odniesieniu do dyrektywy 89/48 ww. wyrok w sprawie Burbaud, pkt 91). Zasady te nie uległy zmianie w następstwie reorganizacji i usprawnienia wynikających z przyjęcia dyrektywy 2005/36.

28 W związku z tym wnioskodawca nie może powoływać się na dyrektywę 2005/36 w celu zwolnienia z części procedury w sprawie selekcji i naboru.

29 Tymczasem z akt sprawy przedłożonych Trybunałowi i prawa włoskiego przytoczonego przez sąd krajowy wynika, że uzyskanie krajowych uprawnień naukowych stanowi etap selekcji w ramach procedury w sprawie naboru profesorów uniwersyteckich.

30 Rzeczona procedura składa się z dwóch etapów, przy czym uzyskanie krajowych uprawnień naukowych jest pierwszym z nich. Nazwiska posiadaczy tego tytułu wpisywane są na prowadzoną w tym celu listę i mogą oni w ramach etapu drugiego procedury rekrutacyjnej zgłosić swoją kandydaturę na konkretne stanowisko na uczelni wyższej i w konsekwencji zostać wybrani zgodnie z różnymi zasadami panującymi na tych uczelniach.

31 Bardziej konkretnie, w odniesieniu do procedury rekrutacyjnej prowadzącej do uzyskania krajowych uprawnień naukowych, art. 1 ust. 5 lit. a) pkt 1 ustawy nr 230/2005 oraz art. 3 ust. 2 i art. 9 ust. 9 dekretu ustawodawczego nr 164/2006 stanowią, że maksymalna liczba osób, które mogą uzyskać ten tytuł, zostaje z góry ustalona dla każdej dyscypliny w zależności od potrzeb wskazanych przez uniwersytety. Ponadto z art. 1 ust. 8 ustawy nr 230/2005 i z art. 9 dekretu ustawodawczego nr 164/2006 wynika, że wyboru dokonuje się na podstawie oceny porównawczej zgłoszonych kandydatów, nie zaś w oparciu o bezwzględne kryteria. Poza tym na podstawie art. 1 ust. 6 ustawy nr 230/2005 i art. 3 ust. 4 dekretu ustawodawczego nr 164/2006 krajowe uprawnienia naukowe zachowują ważność w ograniczonym czasie.

32 Należy stwierdzić, że faktu bycia laureatem procedury mającej na celu wybór wcześniej ustalonej liczby osób na podstawie oceny porównawczej kandydatów, nie zaś w drodze zastosowania bezwzględnych kryteriów i przyznającej tytuł, którego obowiązywanie jest ściśle ograniczone w czasie, nie można uznać za kwalifikację zawodową w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2005/36.

33 W tym kontekście dla potrzeb odpowiedzi na zadane pytanie w świetle dyrektywy 2005/36 nie ma znaczenia okoliczność powołana przez A. Rubino, że art. 1 ust. 9 ustawy nr 230/2005 pozwala uczelniom wyższym w drodze odstępstwa od zasad normalnie znajdujących zastosowanie na zapełnienie 10% stanowisk profesorskich w drodze mianowania bezpośredniego wyspecjalizowanych badaczy włoskich lub zagranicznych zatrudnionych za granicą, którzy uzyskali tytuł zagraniczny równoważny krajowym uprawnieniom naukowym. Ponadto zostało ustalone, że w postępowaniu przed sądem krajowym A. Rubino nie powołuje się na wspomniane odstępstwo, zwraca on się natomiast o wpisanie go na listę osób posiadających krajowe uprawnienia naukowe bez obowiązku wzięcia udziału w procedurze rekrutacyjnej przewidzianej w obowiązującym ustawodawstwie krajowym.

34 Co się tyczy zawartego w pytaniu prejudycjalnym odniesienia do przepisów traktatu UE dotyczących podstawowych swobód, należy przypomnieć, że art. 39 WE i 43 WE gwarantują obywatelom państw członkowskich podejmowanie działalności w charakterze pracownika najemnego oraz na własny rachunek w sposób niedyskryminujący ze względu na przynależność państwową. W konsekwencji to władze krajowe powinny czuwać w szczególności nad tym, żeby w ramach procedury rekrutacyjnej takiej jak ta prowadząca do wpisu na listę osób posiadających krajowe uprawnienia naukowe, kwalifikacje nabyte w innych państwach członkowskich zostały w pełni uznane i należycie uwzględnione (zob. analogicznie ww. wyrok w sprawie Burbaud, pkt 99, 100).

35 Mając na uwadze powyższe rozważania, na pytanie prejudycjalne należy odpowiedzieć, że fakt, iż dostęp do zawodu jest zarezerwowany dla kandydatów będących laureatami procedury mającej na celu wybór wcześniej określonej liczby osób na podstawie oceny porównawczej tych kandydatów, nie zaś w drodze zastosowania bezwzględnych

kryteriów i przyznającej tytuł, którego obowiązywanie jest ściśle ograniczone w czasie, nie skutkuje tym, że zawód ten stanowi zawód regulowany w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2005/36.

36 Niemniej jednak art. 39 WE i 43 WE wymagają, żeby kwalifikacje nabyte w innych państwach członkowskich były w pełni uznawane i należycie uwzględniane w ramach takiej procedury.

W przedmiocie kosztów

37 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (ósma izba) orzeka, co następuje:

Fakt, że dostęp do zawodu jest zarezerwowany dla kandydatów będących laureatami procedury mającej na celu wybór wcześniej określonej liczby osób w oparciu o ocenę porównawczą tych kandydatów, nie zaś w drodze zastosowania bezwzględnych kryteriów i przyznającej tytuł, którego obowiązywanie jest ściśle ograniczone w czasie, nie skutkuje tym, że zawód ten będzie stanowił zawód

regulowany w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych.

Niemniej jednak art. 39 WE i 43 WE wymagają, żeby kwalifikacje nabyte w innych państwach członkowskich były w pełni uznawane i należycie uwzględniane w ramach takiej procedury.

Podpisy